Program NEON – Varni brez nasilja za srednjo šolo

Program NEON - Varni brez vrstniškega nasilja za srednjo šolo ponuja sklop delavnic, na katerih z dijaki in dijakinjami obravnavamo problematiko vrstniškega nasilja, spolnega nasilja in nasilja v intimno-partnerskih odnosih. Osredotočamo se na predstavitev dejstev o nasilju in na krepitev samozaščitnih veščin ter drugih varovalnih dejavnikov mladostnikov in mladostnic, da bi se lahko podporno odzvali kot priču nasilju, da bi se samozaščitno odzvali, če bi doživeli nasilje, in da tudi sami ne bi povzročali nasilja.

Program predstavlja enostaven in učinkovit način, kako z mladimi v srednji šoli spregovoriti o problematiki vrstniškega nasilja, nasilja v intimno-partnerskih odnosih in spolnega nasilja;

Kot ciljni skupini poleg mladostnikov in mladostnic nagovori tudi zaposlene v srednji šoli in starše dijakov in dijakinj.

Osredotoča se na krepitev varovalnih dejavnikov mladostnikov in mladostnic: **podporna socialna mreža vrstnikov, vrstnic in odraslih, informacije in znanje, socialno-čustvene kompetence in samozavestno vedenje, konkretna podpora in pomoč odraslih, ko jo mladostnik ali mladostnica potrebuje.**

Komu je program namenjen?

Program je namenjen dijakom in dijakinjam od 1. do 3. letnika srednje šole, njihovim staršem in zaposlenim v srednjih šolah.

Izvedba programa

Izvedba programa v srednji šoli vključuje predstavitev za zaposlene v šoli in predstavitev za starše ter štiri delavnice za dijake in dijakinje.

Predstavitev za odrasle

Na začetku programa se izvede predstavitev za zaposlene v srednji šoli. Vabljeni so vsi zaposleni. Sledi predstavitev za starše. Vsaka predstavitev traja okvirno dve pedagoški uri.

Odraslim predstavimo:

- Program NEON – Varni brez nasilja in njegova izhodišča,
- delavnice za dijake in dijakinje,
- osnovne informacije o vrstniškem nasilju, spolnem nasilju in nasilju v intimno-partnerskih odnosih,
- možne posledice nasilja,
- priporočila za pogovor z mladostniki in mladostnicami o nasilju in ustrezen odziv na razkritje nasilja, zlorabe.

Delavnice za dijake in dijakinje

Na delavnicah za dijake in dijakinje z mladimi spregovorimo o situacijah, v katerih bi lahko postali žrtve nasilja. Najprej se osredotočimo na vrstniško nasilje, nadaljujemo s problemom intimno-partnerskega nasilja in spolnega nasilja, zaključimo pa s predstavitvijo varovalnih dejavnikov in ponovitvijo veščin za samozaščitni odziv.

Dijaki in dijakinje se seznanijo in učijo:

- o pravicah vseh ljudi, da smo varni, močni in svobodni,
- kako spoštovati pravila in osebne meje drugih ljudi in ne povzročati nasilja,
- kako prepoznati potencialno nevarne situacije nasilja in kako se nanje samozaščitno odzvati,
- o komunikacijskih veščinah, ki so jim v pomoč,
- kako pomembna je za preprečevaje nasilja pomoč in podpora vrstnikov in vrstnic,
- zakaj je pomembno o izkušnji z nasiljem ali stiski povedati odrasli zaupni osebi.

Za predstavitev tem uporabljamo multimedijske pripomočke, igre vlog in skupinske diskusije. Delo temelji na aktivnem sodelovanju dijakinj in dijakov. Na delavnicah dijakom in dijakinjam predstavimo in razdelimo tudi letake in zgibanke, ki jih mladi odnesejo s seboj za morebitno kasnejšo uporabo in širjenje med vrstniki in vrstnicami.

Po vsaki delavnici so izvajalke/izvajalci delavnic na voljo za individualne pogovore z udeleženkami in udeleženci delavnic. Tako imajo dijaki in dijakinje možnost preveriti na delavnici predstavljena sporočila, povedati o svojih izkušnjah, izraziti stisko in dobiti dodatne informacije, podporo in pomoč.

Idealno je, če so se dijaki in dijakinje s sporočili in veščinami programa NEON seznanili že v vrtcu in v osnovni šoli, ni pa to pogoj za uspešno izvedbo programa v srednji šoli.

Delavnice se izvedejo v obstoječih oddelkih. Za njihovo izvedbo namenimo dve šolski uri. Delavnice izvaja tim dveh usposobljenih izvajalk/izvajalcev.